

Conveni entre el Servei de Salut de les Illes Balears i l'Associació Dislèxia i Família DISFAM per disposar de la prestació específica de salut mental en el diagnòstic de Trastorns de l'aprenentatge: dislèxia, discàlculia i altres trastorns associats assegurant el diagnòstic diferencial d'altres trastorns del neurodesenvolupament, prioritàriament el TDHA.

Parts

Javier Ureña, director general del Servei de Salut de les Illes Balears en virtut del Decret 51/2019, de 5 de juliol, que exerceix les competències que li atribueix l'article 69.7 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, en relació amb l'article 12 (apartats b i j) del Decret 39/2006, de 21 d'abril, pel qual s'aproven els Estatuts de l'ens públic Servei de Salut de les Illes Balears.

Iñaki Muñoz Salas [redacted] en qualitat de President de DISFAM Associació Dislèxia i Família amb CIF G-57133019 i domicili al carrer Aragó nº 215, planta 1a, 07008 de Palma.

Antecedents

1. La dislèxia és un trastorn d'origen neurobiològic i generalment hereditari. De les persones amb dificultats per a llegir, és probable que entre el 70 i el 80% tinguin algun tipus de dislèxia. S'estima que entre el 5% i el 10% de la població té dislèxia, però aquesta xifra també pot arribar al 17%. Els símptomes de la dislèxia varien de lleus a greus. Pel fet que la dislèxia pot no ser reconeguda i diagnosticada en algunes persones, no reben el tractament necessari; uns altres poden no revelar que han estat diagnosticats. Aquests factors atenuants fan que sigui difícil determinar amb precisió la prevalença de la dislèxia. La dislèxia ocorre en nens amb tots els nivells d'intel·ligència. Amb freqüència, les persones amb dislèxia tenen una capacitat intel·lectual superior a la mitjana. La incidència en homes i dones és aproximadament igual. La dislèxia es troba a tot el món i en tots els grups socioeconòmics i ètnics. No obstant això, els nens que assisteixen a escoles ineficaces, sovint en àrees d'alta pobresa, tenen més probabilitats d'experimentar dificultats en la lectura a causa de la falta d'una instrucció adequada. Encara que se solia pensar que més nens experimentaven dislèxia que nenes, la recerca actual ha indicat que la dislèxia ocorre en proporcions aproximadament iguals. Una possible explicació d'aquest mite és que és més probable que els nens presentin alteracions conductuals quan experimenten dificultats, mentre que les nenes poden tractar d'ocultar el seu problema. Per tant, més nens serien reconeguts i diagnosticats amb dislèxia, inflant falsament les estadístiques.

La detecció precoç és vital per a evitar molts altres trastorns i malalties que atén la Salut Pública, a conseqüència de no haver realitzat la detecció i intervenció pertinent a l'edat recomanable, per a això es a partir de l'inici a l'educació primària quan es pot començar a detectar, confirmant-se el diagnòstic de forma més habitual a partir del 8 anys.

Trastorns de l'alimentació, psicològics, de la conducta, problemes amb la drogodependència o delinqüència, són alguns dels efectes negatius de no disposar d'un diagnòstic en les edats primerenques i que comporten una elevada despesa pública que s'han d'atendre amb major prioritat si cap per la complexitat.

Un bon diagnòstic de Dislèxia o altres dificultats d'aprenentatge, comporta com a mínim cinc sessions de seixanta minuts amb l'especialista. Això fa inviable que els funcionaris de Salut Pública puguin dedicar-li cinc hores a cada concitadà per al bon diagnòstic de les dificultats específiques d'aprenentatge.

La Unitat de Diagnòstic de DISFAM, primera associació de dislèxia a Iberoamèrica i única a les Illes Balears, porta des de 2009 realitzant valoracions d'aquests tipus de trastorns neurobiològics, tant a nens com adults de tota la societat Balear.

És continu el nombre de casos que es diagnostiquen en aquesta Unitat de DISFAM, derivats de Pediatria, Salut Mental, Seguretat Social o fins i tot Serveis Socials i Creu Roja.

Per a una bona atenció d'aquest col·lectiu tan representatiu percentualment faria falta com a mínim, disposar d'un acord que pogués cobrir la mitjana de diagnòstics derivats, 125 anuals.

Vist que la despesa pública és quantios quant a l'atenció de tots aquests trastorns neurobiològics i les seves conseqüències, considerem encertat poder realitzar aquest conveni que tant bé farà a les famílies de les Illes Balears i que evitarà ja no sols una alta despesa pública, si no el desgast emocional i els continus abandonaments escolars que es deriven per una mala prevenció i diagnòstic.

2. El dret a la protecció de la salut està reconegut en l'article 43 de la Constitució espanyola de 1978 com un dels principis rectors de la política social i econòmica. En l'apartat 2 d'aquest article es preveu que correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública per mitjà de mesures preventives i les prestacions i els serveis necessaris.
3. L'article 12.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears —segons la redacció donada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer— estableix entre els principis rectors de l'activitat pública que les institucions pròpies de les Illes Balears han de promoure el desenvolupament sostenible de manera que s'asseguri a tota la ciutadania l'accés als serveis públics i el dret a la salut, entre d'altres.
4. A més, l'article 30.48 de l'Estatut d'autonomia atribueix a les Illes Balears la competència exclusiva per a l'organització, el funcionament i el control dels centres sanitaris públics i dels serveis de salut; la planificació dels recursos sanitaris; la coordinació de la sanitat privada amb el sistema sanitari públic, i la promoció de la salut en tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat. I l'article 31.4 disposa que, en el marc de la legislació bàsica de l'estat, correspon a Illes Balears el desplegament legislatiu i l'execució de les matèries de salut i sanitat.

5. Que l'associació DISFAM, com es detalla a l'article 1 dels seus estatuts, es constitueix com a associació a l'empara de la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, i normes complementàries amb personalitat jurídica i plena capacitat d'obrar sense ànim de lucre.
6. Que l'associació DISFAM, com es descriu el article 3r dels seus estatuts, té la finalitat de:
 - Vetllar pels drets educatius, socials, sanitaris i laborals de tots els nins/nines, adolescents i adults, així com de les seves famílies.
 - Donar a conèixer a la societat en general les DEA, amb la finalitat de sensibilitzar i normalitzar aquests trastorns d'aprenentatge.
 - Col·laborar amb les diferents administracions públiques, amb la finalitat d'arbitrar mecanismes que millorin les vides dels afectats, en tots els àmbits.
 - Conscienciar, sensibilitzar a les famílies i afectats.
 - Conscienciar i sensibilitzar a tots els professionals relacionats, ja siguin de l'àmbit educatiu, sanitari o social.
 - Treballar per la igualtat de condicions dels afectats, segons les seves necessitats específiques.
 - La formació de tots els sectors implicats.
 - Elaboració de material específic.
 - Contribuir a la elaboració de lleis justes que tinguin en compte a tots els afectats.
 - Realitzar assessorament educatiu, sanitari i social als diferents professionals i o als centres.
 - Qualsevol altra opció relacionada amb les Dificultats Específiques de l'Aprenentatge.
 - Treballar conjuntament amb els diferents Governos dels Estats Iberoamericans i les entitats relacionades amb aquestes dificultats, assegurant un treball de cooperació amb aquestes institucions amb la finalitat d'ajudar al fet que les persones amb Dificultats Específiques d'Aprenentatge, tinguin garantits els drets més bàsics amb la finalitat que estiguin en igualtat de condicions i oportunitats.
 - Realitzar tot tipus d'activitats i iniciatives de Cooperació Internacional i/o Cooperació per al desenvolupament, relacionades amb l'Educació, Sanitat i Serveis Socials, que són les tres matèries més importants relacionades directament amb les Dificultats Específiques d'Aprenentatge.
7. Que l'associació DISFAM, seguint l'article 4rt dels seus estatuts, per aconseguir la finalitat i missió descrita a l'article 3r, tindrà per objecte desenvolupar:
 - Tallers, jornades, conferències, cursos, seminaris i congressos per a la sensibilització i formació dels diferents sectors implicats (educatiu-sanitari-social)
 - Formació presencial i no presencial.
 - Trobades entre professionals
 - Elaboració de diferents serveis per a donar respostes als afectats i als

diferents àmbits relacionats (web, correu electrònic, grups de suport, tècniques d'estudi, avaluació, tractaments, etc.)

- Assessorament presencial o virtual.
 - Campanyes de conscienciació.
 - Esdeveniments de sensibilització.
 - Treballs d'investigació.
 - Xarxes socials interactives.
 - Qualsevol activitat que fos relacionada amb els objectius i fins de l'entitat.
8. El Servei de Salut de les Illes Balears és un ens públic autònom al qual es confia la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial de les Illes Balears. Està adscrit a la Conselleria de Salut del Govern de les Illes Balears i desenvolupa les funcions següents:
- a) La gestió del conjunt de les prestacions sanitàries.
 - b) L'administració i la gestió de les institucions, dels centres i dels serveis sanitaris que té adscrits orgànicament i funcionalment.
 - c) La garantia d'una assistència sanitària de qualitat.
9. Per tant, el Servei de Salut és l'entitat que proveeix la població balear dels serveis sanitaris. En depenen tots els centres i els recursos sanitaris de la xarxa pública, tant els de l'atenció primària (centres de salut i unitats bàsiques de salut) com els de l'atenció hospitalària (hospitals, 061, ambulàncies de transport sanitari i les xarxes sociosanitària i de salut mental).
10. La Llei 16/2003, de 28 de maig de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut -SNS- (regula al seu article 13 l'atenció a la salut mental l'àmbit especialitat el catàleg de prestacions del SNS, dins de les qual es troba la prestació a la Salut Mental).
11. El Reial decret 1030/2006, de 15 de setembre, pel qual s'estableix la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut i el procediment per a la seva actualització, reconeix al apartat 8 de l'ANNEX II la Cartera de serveis comuns d'atenció primària, l'Atenció a la salut mental en coordinació amb serveis d'atenció especialitzada, incloent als punts 8.2 Detecció, diagnòstic i tractament de trastorns adaptatius, per ansietat i depressius, amb derivació als serveis de salut mental en cas de quedar superada la capacitat de resolució del nivell d'atenció primària. 8.4 Detecció de psicopatologies de la infància/adolescència, inclosos els trastorns de conducta en general i alimentària en particular, i derivació en el seu cas al servei especialitzat corresponent.
12. Ambdues institucions reconeixen expressament que són necessàries la planificació integral i la coordinació interadministrativa a fi de fer possible assolir resultats efectius en la promoció de la salut i en el benestar social, en el marc del projecte comú de millora de la qualitat assistencial i de consecució de l'eficiència màxima dels recursos sanitaris i socials públics.

Ambdues parts ens reconeixem mútuament la capacitat legal necessària per formalitzar aquest conveni d'acord amb les següents:

Clàusules

1. Objecte

L'objecte d'aquest conveni de Col·laboració amb l'Associació Dislèxia i Família DISFAM, és el de disposar de la prestació específica de salut mental en el diagnòstic de Trastorns de l'aprenentatge: dislèxia, discalculia i altres trastorns associats assegurant el diagnòstic diferencial d'altres trastorns del neurodesenvolupament, prioritàriament el TDHA, contribuint així a proporcionar una atenció integrada a les persones amb trastorns de l'aprenentatge.

Per aquesta tasca, el objecte del conveni compren la realització per part de DISFAM de 12 avaluacions mensuals al llarg d'un any, es a dir 125 evaluacions anuals.

El present conveni és aplicable a tota la població de les illes balears usuària dels recursos sanitaris, dependents del servei de salut.

No és objecte d'aquest conveni cap activitat que no sigui sanitària. És a dir, que tot el voltant a reinserció social o laboral no son prestacions sanitàries, i es troben fora de les competències del Servei de Salut i del present conveni.

2. Obligacions de les parts

2.1. Obligacions del Servei de Salut de les Illes Balears

Per acomplir aquest propòsit el Servei de Salut de les Illes Balears posarà a disposició de l'objecte del conveni un professional tècnic A2.

Les funcions de gestió i coordinació estan relacionades amb el seguiment del conveni per mitja d'una comissió de seguiment, per a afavorir l'objecte principal de l'associació DISFAM en aquest conveni, en cap cas es participés en l'elaboració del diagnòstic.

2.2. Obligacions de l'Associació Dislèxia i Família DISFAM

Per acomplir aquest propòsit l'Associació Dislèxia i Família DISFAM, a través de la seva Unitat de Diagnòstic, posarà a disposició del Servei de Salut l'elaboració d'un total de 125 avaluacions anuals, les quals s'utilitzessin per elaborar el diagnòstic de Trastorns de l'aprenentatge.

Cadascuna de les avaluacions oferirà una intervenció de **5 sessions**, que inclouran les entrevistes necessàries i els tests que es descriuen en la clàusula 3 d'aquest conveni del procediment establert per la Unitat de Diagnòstic de DISFAM.

3. Procediment per al diagnòstic diferencial de la dislèxia i el TDAH, per part de DISFAM

AVALUACIONS PSICOLÒGIQUES A DISFAM

L'objectiu primer de les valoracions és confirmar o descartar la presència d'un trastorn específic de l'aprenentatge. El procediment ha de permetre, a més, considerar la probable existència, comòrbita o aïllada, d'un altre trastorn del neurodesenvolupament per definir de manera global i precisa les característiques i necessitats de l'infant.

PROCEDIMENT:

- 1- Primera visita. Anamnesi, amb els pares de l'infant. Recollida de tota la informació rellevant, valoració de possibles avaluacions prèvies i lliurament de qüestionaris específics per obtenir informació per part dels professionals del centre escolar i dels propis pares.
- 2- Avaluació amb l'infant. S'avaluen aquells aspectes que poden afectar el rendiment acadèmic, de manera que permetin confirmar o descartar un Trastorn Específic de l'Aprenentatge, o altres condicions com el TDAH. La valoració inclou proves de capacitat intel·lectual, de memòria, funcions executives, atenció i concentració, lectura, escriptura i matemàtiques. De manera general es requereixen tres sessions d'una hora cadascuna per completar aquesta secció.
- 3- Informe. Sessió de retorn d'informació als pares. S'entrega un informe exhaustiu, perquè es pugui fer arribar als professionals que treballaran amb l'infant, on hi figura:
 - a. Proves emprades, resultats i conclusions.
 - b. Diagnòstic, quan correspon, i definició de les característiques.
 - c. Tractament i adaptacions curriculars recomanades.

4. Finançament

- 4.1. La despesa màxima prevista per aquest conveni és de 43.750,00 amb càrrec a la partida pressupostària **60001 G/412C02/22725/00**.
- 4.2. La realització de la aportació seguirà els següents períodes:
 - a) Primer pagament: 50% de la quantitat total a la firma del conveni.
 - b) Segon pagament: 25% de la quantitat total als 6 mesos de l'inici del Programa.
 - c) Tercer pagament: 25% restant de la quantitat total, al finalitzar l'execució del programa, prèvia presentació anual de la memòria 15 dies abans de la seva finalització.

Pagaments	Data	Màxim per any 2025	Màxim per any 2026
Primer pagament (50%)	A la signatura del conveni	21.875,00 €	-
Segon pagament (25%)	Als 6 mesos de l'inici del programa	10.937,50 €	-
Tercer pagament (25%)	Al final del programa	-	10.937,50 €
TOTAL MÀXIM		32.812,50€	10.937,50 €

	PARTIDA PRESSUPOSTÀRIA	
ANY	60001 G/412C02/22725/00	IMPORT TOTAL
2025		32.812,50 €
2026		10.937,50 €
TOTAL		43.750,00 €

4.3. El Servei de Salut, a través de l'import total d'aquest conveni, finançarà 125 avaluacions, sent el cost de cadascuna d'elles 350,00 €.

4.4. El Servei de Salut determinarà la documentació necessària com a justificant de l'activitat duta a terme.

4.5. l'Associació Dislèxia i Família DISFAM presentarà mensualment al Servei de Salut la següent documentació relacionada amb l'activitat d'intervenció a través del diagnòstic:

- N° de sol·licituds d'avaluació rebudes.
 - Les sol·licituds es realitzaran des del els següents serveis:
 - Els recursos assistencials d'atenció primària.
 - Els recursos assistencials de salut mental.
- N° d'avaluacions realitzades.
- Centre de salut derivant de l'usuari atès.
- Perfil de l'usuari atès: edat, sexe, recursos sanitaris de referència, i recursos del tercer sector que utilitza.
- Qüestionaris de satisfacció.
- S'adjuntarà també qualsevol altra dada que a través de la Comissió de Seguiment es consideri oportuna.

5. Seguretat de la informació i protecció de dades de caràcter personal

5.1. Les parts han de respectar el que estableixen el Reglament UE 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i garantia de drets digitals, i la resta de la normativa que desplega tot allò relatiu al dret de la protecció de les dades i al deure de sigil professional.

5.2. Les parts es comprometen a no utilitzar les dades de caràcter personal amb cap altra finalitat que les derivades d'aquest conveni i a no revelar-les, entregar-les o subministrar-les —en tot o en part— a tercers.

6. Coordinació i seguiment

6.1. La coordinació i el seguiment d'aquest conveni s'ha de fer mitjançant una comissió de coordinació i seguiment, que ha d'estar formada per dos representants de cada una de les parts i que es reunirà periòdicament a proposta del Servei de Salut o l'Associació DISFAM.

6.2. Aquesta Comissió té les funcions següents:

- a) Vetlar per l'execució i el compliment del conveni.
- b) Revisar els aspectes operatius i els criteris aplicables.
- c) Proposar les millores que consideri adients.
- d) Resoldre els dubtes que es puguin plantejar sobre la interpretació i l'aplicació del conveni.
- e) Supervisar el seguiment dels casos.

6.3. Les qüestions litigioses que es derivin d'aquest conveni s'han de sotmetre prèviament a la Comissió de Seguiment i Coordinació. En cas de discrepància, s'han de sotmetre a la jurisdicció contenciosa administrativa.

7. Vigència

7.1. El Conveni tindrà eficàcia a partir de l'1 de gener de 2025, amb una durada de dotze mesos, amb caràcter retroactiu des de l'1 de gener de 2025, pel fet que el servei que presta DISFAM és essencial per mantenir l'assistència al perfil d'usuari atès, per tant no es pot interrompre, cosa que ha suposat que ambdues parts segueixin col·laborant.

7.2. Es podran pactar pròrroques anuals si ambdues parts les acorden expressament i per escrit, amb una antelació d'un mes del final de la vigència del conveni o de la pròrroga corresponent, fins un màxim de quatre anys addicionals.

8. Resolució

Aquest conveni es pot resoldre de manera anticipada per les causes següents:

- L'acord de les parts, que s'ha de formalitzar per escrit.
- La impossibilitat sobrevinguda, legal o material, de complir les obligacions que es deriven de l'objecte del conveni.
- L'incompliment per qualsevol de les parts de les clàusules pactades, amb la denúncia prèvia d'una de les parts. En aquest cas es poden exigir les responsabilitats que es derivin de l'incompliment.

Com a prova de conformitat, signem aquest conveni electrònicament

Pel Servei de Salut

Per l'Associació DISFAM

[Signatures]